

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS

POTVARKIS DĖL TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 M. ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2024 m.   d. Nr. P1E-
Trakai

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 52–54, 58 ir 64 straipsniais:

1. T v i r t i n u Trakų rajono savivaldybės 2023 m. švietimo pažangos ataskaitą (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u Švietimo ir sporto skyriaus vedėją skelbti Trakų rajono savivaldybės 2023 m. švietimo pažangos ataskaitą savivaldybės interneto svetainėje www.trakai.lt ir Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS).

Savivaldybės meras

Andrius Šatevičius

Parengė
Švietimo ir sporto skyriaus vedėja
Dalia Dzigienė

PATVIRTINTA
Trakų rajono savivaldybės mero
2024 m. d. potvarkiu Nr. P1E-

TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITA

Trakų rajono savivaldybės 2023 m. švietimo pažangos ataskaita parengta atsižvelgiant į Geros mokyklos koncepcijos nuostatas, Trakų rajono savivaldybės švietimo stebėsenos rodiklius, bendrojo ugdymo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitas, švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS), brandos egzaminų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo ir Trakų rajono savivaldybės administracijos turimus duomenis. Trakų rajono savivaldybės tarybos patvirtinti pagrindiniai dokumentai, kuriais vadovaujantis tobulinama Trakų rajono savivaldybės švietimo sistema: Trakų rajono savivaldybės strateginis plėtros planas 2016–2025 metams, Trakų rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022–2024 metams, kuriuo patvirtinta Ugdymo kokybės, mokymosi aplinkos užtikrinimo ir sporto programa. Šios programos tikslas – užtikrinti nuolatiniam gyventojų mokymuisi palankias sąlygas rajone, skatinti užimtumą. Tikslui įgyvendinti buvo numatyti 2 uždaviniai: užtikrinti ugdymo programų įgyvendinimą, tobulinti ugdymo procesą ir ugdyti jaunimo socialinius ir pilietiškumo įgūdžius.

Rengiant Trakų rajono savivaldybės švietimo pažangos ataskaitą, buvo siekiama įvertinti švietimo būklę Trakų rajono savivaldybės mokyklose, išsiaiškinti, kokių rezultatų pasiekta ir kokie veiksniai turi įtakos ugdymo(si) rezultatams savivaldybėje.

2023 metais Trakų rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklas pakito ir jį sudarė 30 biudžetinių įstaigų. Rajono švietimo įstaigose teikiamas ikimokyklinis, priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis, vidurinis ugdymas, vykdomos neformaliojo švietimo programos, veikia švietimo pagalbos institucija, 2 formalųjį švietimą papildančios bei 2 nevalstybinės švietimo įstaigos.

- 16 bendrojo ugdymo mokyklų: 10 gimnazijų, 2 pagrindinės mokyklos, 1 progimnazija, 2 pradinės mokyklos, 1 mokykla-darželis, 1 suaugusiųjų mokymo centras;
- 9 ikimokyklinio ugdymo įstaigos;
- 4 neformaliojo švietimo įstaigos: 1 meno, 1 muzikos mokykla, Kūno kultūros ir sporto centras, Trakų rajono jaunimo turizmo ir laisvalaikio centras;
- Švietimo pagalbos institucija – Trakų rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba;
- Veikia dvi nevalstybinės ikimokyklinio ugdymo įstaigos: VšĮ Mokymosi namai „Patirčių slėnis“ ir VšĮ mokykla-darželis „Pažinimo takas“.

Šioje ataskaitoje pateikiami apibendrinti Trakų rajono savivaldybės švietimo veiklos rezultatai ir jų kaita. Švietimo pažanga analizuojama atsižvelgiant į: tikslą, jo įgyvendinimui numatytus uždavinius ir stebėsenos rodiklius, įvykusius pokyčius, daromą pažangą, siekinius bei nurodant trūkumus, įsivertinant kai kuriuos švietimo sričių veiklos aspektus.

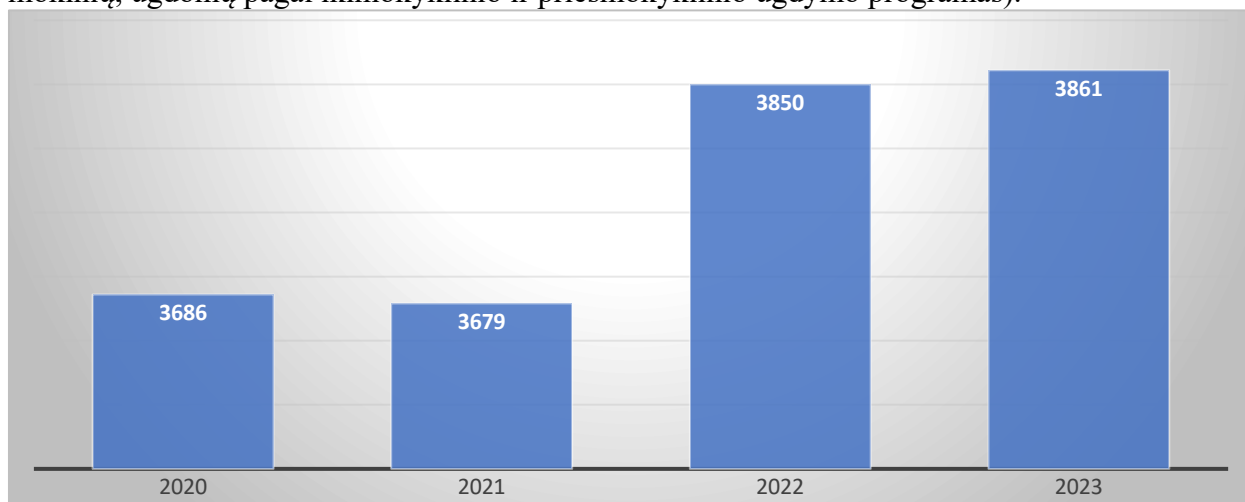
Įgyvendinant 1 uždavinį, užtikrinti ugdymo programų įgyvendinimą, tobulinti ugdymo procesą, siekiama užtikrinti ugdymo programų finansavimą iš savivaldybės ir valstybės biudžetų. Trakų rajono savivaldybė finansuoja išlaikymą ir veiklos organizavimą šiose bendrojo ugdymo įstaigose: viename mokykloje-darželyje, dvejose pradinėse mokyklose, dvejose pagrindinėse mokyklose, vienoje progimnazijoje ir dešimtyje gimnazijų.

Demografinės tendencijos

Demografinė būklė yra vienas iš rodiklių, padedančių numatyti mokyklų skaičių, jų apkrovą ir švietimo paslaugų poreikį. Nuo 2023 m. savivaldybėje padaugėjo 1363 gyventojų.

Trakų rajono savivaldybė	Metai	Gyventojų skaičius	Gyventojų skaičius prieš metus	Gyventojų skaičiaus pokytis
	2021	32 042	31 681	+361
	2022	32 322	32 042	+280
	2023	33 685	32 322	+1363

Gyventojų skaičiaus didėjimas turi įtakos ir mokinių kaitai bendrojo ugdymo mokyklose (be mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas).

Mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose 2020-2023 metais. Diagrama parengta pagal ŠVIS duomenis be ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus mokinių.

Kai kuriose savivaldybės mokyklose stebimas mokinių skaičiaus didėjimo tendencija: Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje, Lentvario ir Trakų pradinėse mokyklose. Per mokslo metus mokinių skaičius daugelyje savivaldybės mokyklų išliko panašus.

Ekonominė ir socialinė būklė

Trakų rajono savivaldybė finansuoja išlaikymą ir veiklos organizavimą vienoje mokykloje-darželyje, dvejose pradinėse mokyklose, dvejose pagrindinėse mokyklose, dešimtyje gimnazijų ir Trakų suaugusiųjų mokymo centre.

Metai	Vidutiniškai 1 mokiniui tenkanti valstybės (ML) ir savivaldybės lėšų (Aplinkos) (tūkst. Eur)	Iš jų (tūkst. Eur)	
		ML	Aplinka
2019	3,33	8991,50	7556,30
2020	3,71	10149,65	8041,06
2021	4,49	12174,13	9512,35
2022	4,69	11214,20	7252,80
2023	5,0	16216,10	15163,50
+/-	+	+	+

Trakų savivaldybėje 2021–2023 metais mokyklų aprūpinimas kompiuteriais pagerėjo. 2021–2023 m. mokyklos stebima augimo tendencija klasių modernizavime.

Matavimo vienetai vnt.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Išvada (+/-)
Interaktyvios lentos	42	46	80	86	+
WI-FI (įstaigų sk.)	16	16	16	16	+
Kompiuterių skaičius	1564	1817	1900	1855	-

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Savivaldybėje 2023 m. nebuvo nuolatinio vadovo 3 švietimo įstaigose.

Rodiklis	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis
Švietimo įstaigų, kuriuose nėra nuolatinio vadovo daugiau kaip 12 mėnesių, dalis	5,88	0	6,25	11,1	-4,85

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Nemokamai maitinamų mokinių skaičiaus kitimui turi įtakos gyventojų nedarbo lygis ir pajamos. 2023 m. nemokamą maitinimą gavo visi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ir pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ir antroje klasėje besimokantys mokiai.

Metai	Nemokamai maitinamų mokinių skaičius	Mokinių skaičius, kurie gauna finansinę ir kitokią paramą
2019	786	697
2020	1290	720
2021	1559	702
2022	2007	734
2023	1506	1177
+/-	-	+

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Vienoje savivaldybės gimnazijoje ir dvejose pagrindinėse mokyklose mokinių skaičius visais minėtais metais yra mažesnis nei 100 mokinių. Minėtose mokyklose mokinių skaičius mažas, o mokyklų plotai lieka tie patys.

Švietimo įstaigų pokytis:

Įstaiga	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Ikimokyklinio ugdymo įstaiga	9	9	9	9	0
Bendrojo ugdymo mokykla	17	17	16	18	+2
Neformaliojo švietimo įstaiga	4	4	4	4	0
Švietimo pagalbos įstaiga	1	1	1	1	0

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Švietimo pagalbos teikimas

Trakų rajono savivaldybės 5 bendrojo ugdymo mokyklose (Aukštadvario, Lentvario Motiejaus Šimelionio, Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijose, Trakų suaugusiųjų mokymo centre, Lentvario ir Trakų pradinėse mokyklose) vaikams, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų

ugdymosi poreikių, buvo įsteigtos 9 specialiosios, specialiosios lavinamosios, socialinių įgūdžių programos klasės. Iš viso savivaldybės mokyklų specialiose klasėse mokosi 1,02 proc. mokinių.

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, dalis.	5,5	5,6	5,6	5,5	-0,1

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Negalią turinčių mokinių dalis nuo mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose.	26,4	27,7	30,6	27,7	-2,9

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Rajono mokyklose ir ikimokyklinėse įstaigose ugdoma 300 mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, iš jų 149 didelių ir 24 labai didelių poreikių: bendrojo ugdymo mokyklose ugdomi 258 specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, iš jų – 22 labai didelių ir 111 didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Ikimokyklinėse įstaigose – 42 vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, iš jų – 2 labai didelių ir 38 didelių poreikių.

Matavimo vienetai (%)	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis	65,4	93,0	77,8	78,1	+0,3

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Matavimo vienetai (vnt.)	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių	0,79	0,79	0,78	0,72	-0,06

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Išvada: Paskutinių trejų metų Trakų rajono švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, rodiklis mažesnis už šalies. 2023 metais šalies rodiklis – 0,72. Per paskutinius trejus metus savivaldybės minėtas rodiklis nežymia procentine dalimi mažėja. Lyginant paskutinių trejų metų kitus rodiklius, pažymėtina, kad savivaldybės mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomų integruotai bendrosios paskirties mokyklose, procentinė dalis didėja, o švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, procentinė dalis, nors ir nežymiai, bet mažėja.

Metodinis ir (ar) informacinis konsultavimas (PPT)

Konsultacijų tikslas – teikti metodinę, informacinę, ekspertinę ir konsultacinę pagalbą. Konsultacijos teikiamos tiesioginiu ir (ar) nuotoliniu būdu; žodžiu ir (ar) raštu. Konsultacijų formos: tiesioginis pokalbis, pokalbis telefonu, informavimas raštu, informavimas naudojant

elektroninio ryšio priemonės, medijas, socialinius tinklus, mobiliąsias aplikacijas ir kt. Konsultacijų teikėjai: PPT vadovas, psichologas(-ai), specialusis pedagogas(-ai), logopedas(-ai), tiflopedagogas(-ai), surdopedagogas(-ai), socialinis pedagogas(-ai), gydytojas neurologas(-ai) ir kiti PPT dirbantys specialistai. Savivaldybėje siekiama sudaryti kuo palankesnes sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams ugdytis pagal jų poreikius ir galimybes bendrojo ugdymo mokyklose, užtikrinant švietimo pagalbą, lygias galimybes ir ugdymosi prieinamumą. Pagalbos specialistų pareigybės steigiamos pagal poreikį. Trakų rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba įvertina ir teikia psichologinę pagalbą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikius, vykdo psichologinių problemų prevenciją, konsultuoja specialiosios pagalbos gavėjus tėvus (globėjus, rūpintojus). Pedagoginę, socialinę, psichologinę pagalbą taip pat teikia mokyklų specialistai: psichologai, specialieji pedagogai, socialiniai pedagogai, logopedai, mokytojų padėjėjai.

Metodinių ir (ar) informacinių konsultacijų gavėjai ir konsultacijų skaičius

Konsultacijų gavėjai	Konsultacijų skaičius			
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Mokiniai	3	54	127	134
Mokytojai	187	143	61	98
Mokyklos administracijos atstovai	37	83	79	109
Švietimo pagalbos specialistai	144	145	140	164
Tėvai ar įstatyminiai vaiko atstovai	276	336	186	306
Savivaldybės administracijos atstovai	39	11	31	12
Socialiniai partneriai	-	13	12	14
Kiti gavėjai	-	-	-	5
Bendras konsultacijų skaičius	686	772	636	842

Konsultacijų 2023 metais mokyklų administracijų atstovams, švietimo pagalbos specialistams, tėvams ar įstatyminiams vaiko atstovams teikta daugiau nei 2022 metais, tačiau didesnis dėmesys skirtas mokinių konsultavimui.

Individualios psichologinės pagalbos – psichologo konsultavimo – teikimas: pagalbos gavėjų ir konsultacijų skaičius:

PPT specialisto pareigybės pavadinimas	PPT		Mokykloje	
	Mokinių (pagalbos gavėjų) skaičius	Konsultacijų skaičius	Mokinių skaičius	Konsultacijų skaičius
Psichologas	84	375	137	480
Iš viso	84	375	137	480

Individualios specialiosios pedagoginės pagalbos – specialiojo pedagogo, logopedo, tiflopedago, surdopedago – teikimas: pagalbos teikėjai, pagalbos gavėjų skaičius, konsultacijų ir (ar) pratybų skaičius:

PPT specialisto pareigybės pavadinimas	PPT		Mokykloje	
	Mokinių (pagalbos gavėjų) skaičius	Konsultacijų ir (ar) pratybų skaičius	Mokinių skaičius	Konsultacijų ir (ar) pratybų skaičius
Specialusis pedagogas	4	40		
Logopedas	13	78	24	55

Iš viso	17	118	24	55
---------	----	-----	----	----

Grupinės pagalbos teikimas: pagalbos teikėjai, grupinių konsultacijų (veiklų), valandų, dalyvių skaičius:

PPT specialisto pareigybės pavadinimas	Grupinių konsultacijų (veiklų) skaičius	Valandų skaičius	Dalyvių skaičius
Psichologas	4	6	6

Psichologinės pagalbos teikimas ugdymo įstaigose organizuojant klasių ir mokyklos bendruomenės veiklas (susirinkimai, paskaitos, klasės valandėlės):

PPT specialisto pareigybės pavadinimas	Veiklų, paskaitų, klasės valandėlių skaičius	Valandų skaičius	Dalyvių skaičius
Psichologas	27	30	471

Kita svarbi su pagalbos teikimo sritimi susijusi informacija:

Pagalbos gavėjai	PPT		Mokykloje	
	Pagalbos gavėjų skaičius	Konsultacijų skaičius	Pagalbos gavėjų skaičius	Konsultacijų skaičius
Tėvai	35	42	50	85
Švietimo pagalbos specialistai	11	15	10	26
Pedagogai	12	24	47	65
Iš viso	58	81	107	176

Išvada: Pažymėtina, kad 2023 metais konsultacijų mokyklų administracijų atstovams, švietimo pagalbos specialistams, tėvams ar įstatyminiams vaiko atstovams teikta daugiau nei 2022 metais, tačiau didesnis dėmesys skirtas mokinių konsultavimui.

Mokinių pavėžėjimas

Organizuojamas mokinių, gyvenančių toliau kaip 3 km nuo mokyklos, neatlygintinas pavėžėjimas į mokyklą ir atgal. Įvairiais būdais yra pavežami visi toliau kaip 3 km nuo mokyklos gyvenantys vaikai.

Mokinių pavėžėjimo būdai

Į mokyklą	Iš mokyklos
Maršrutiniu autobusu – 666 Privačiai – 92 Mokyklų transportu – 109 Geltonaisiais autobusais – 439 Kitais būdais – 62	Maršrutiniu autobusu – 636 Privačiai – 92 Mokyklų transportu – 119 Geltonaisiais autobusais – 477 Kitais būdais – 40
Iš viso: 1368	Iš viso: 1364

Iš viso rajone yra keturiolika geltonųjų autobusų, du mokykliniai autobusai.

Nuo 2023 m. rugsėjo mėn. pradėtas centralizuotas mokinių pavėžėjimas Lentvario seniūnijoje, kurį vykdo UAB „Trakų paslaugos“. Centralizuotai pavežami Lentvario M. Šimelionio, Lentvario „Versmės“, Lentvario Henriko Senkevičiaus gimnazijų bei Lentvario pradinės mokyklos mokiniai.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas

Trakų rajono savivaldybė finansuoja išlaikymą ir veiklos organizavimą devyniose ikimokyklinio ugdymo įstaigose, vienoje mokykloje-darželyje bei 10 bendrojo ugdymo mokyklose. Ugdymas organizuotas pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijas ir saugumo reikalavimus, atsižvelgiama į tėvų poreikius ir galimybes.

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Ikimokyklinio ugdymo tikslas – įgyti kompetencijų, kurios vaikui padės sėkmingai dalyvauti mokyklos veikloje. Trakų rajono savivaldybėje ikimokyklinio amžiaus vaikų, kurių gyvenamoji vieta deklaruota savivaldybės teritorijoje, yra 1390, iš jų: iki 3 m. amžiaus – 859 vaikai, nuo 3 m. – 531 vaikas. Ikimokyklinio ugdymo programą įgyvendina 19 švietimo įstaigų: 9 darželiai, 9 bendrojo ugdymo mokyklos ir 1 mokykla-darželis. Savivaldybėje veikia dvi privačios švietimo įstaigos, kurios ikimokyklinį ugdymą teikia 63 vaikams.

Savivaldybės švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ugdymo programą, yra apie 1450 vietų. Vaikams iki 3 m. yra 330 vietų, nuo 3 m. amžiaus – 1103 vietos. 2023 m. rugsėjo mėn. duomenimis, vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, skaičius: iki 3 m. – 428, nuo 3 m. iki 5 m. – 579. Penkiamečių vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą skaičius – 68.

Savivaldybėje ugdomi 48 vaikai, turintys didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių. Šių vaikų ugdymas organizuojamas vadovaujantis Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu. Įsteigtos mokytojų padėjėjų, logopedų, spec. pedagogų pareigybės. Atstumas nuo toliausiai nutolusios rajono gyvenvietės iki artimiausios rajono

ugdymo įstaigos, vykdančios ikimokyklinio ugdymo programą, yra apie 11 km (tėvai veža nuosavu transportu). Ikimokyklinio amžiaus vaikų pavėžėjimas organizuojamas vaikams, kuriems skirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas. Savivaldybės švietimo įstaigose visi vaikai gauna jiems reikiamą specialistų pagalbą, tačiau trūksta logopedų, spec. pedagogų ir psichologų.

Švietimo įstaigos, vykdančios priešmokyklinį ir ikimokyklinį ugdymą, sėkmingai įgyvendino ugdymo proceso efektyvinimo, tradicijų tęstinumo, informacinių technologijų diegimo, ugdymo proceso dalyvių komunikacijos stiprinimo priemones. Ugdymo turinys praturtintas efektyvesniais ugdymo būdais, metodais: mokytojai diegia ugdymo turinio inovacijas, atitinkančias vaiko amžių, poreikius. Dalyvaudami projektuose ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai mokosi dirbti komandoje, ugdomi jų socialiniai įgūdžiai, kritinis mąstymas, patiriamas pažinimo džiaugsmas. Sudaromos visapusiškos sąlygos vaikų saviraiškai. Gerų rezultatų pasiekta stiprinant vaikų sveikatą.

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Ikimokykliniame ir priešmokykliniame vaikų ugdyme dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalis	90	93,5	94,5	96,2	+1,7

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių	100	90,9	88,9	95,5	+6,6

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Savivaldybės įstaigose naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis rodo, kad grupės formuojamos laikantis Higienos normų reikalavimų. Savivaldybės švietimo įstaigose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo procese dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalis nuo 2019 m. nuosekliai didėja.

Naujai komplektuojamų priešmokyklinio ugdymo grupių, kuriose yra ne daugiau kaip 20 mokinių, dalis.

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Savivaldybės mokyklose ugdomų 3–5 metų vaikų, kurių deklaruota gyvenamoji vieta yra kitoje savivaldybėje, dalis	9,6	7,6	9,7	8,5	-1,2
Savivaldybės 3–5 metų vaikų, ugdomų ne savivaldybės mokyklose, dalis	13,7	15,8	16	15,8	-0,2

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Trakų rajono savivaldybė skiria reikiamą dėmesį ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumui ir plėtrai (daroma pažanga), tačiau didesnę dėmesį reikia skirti ir dvimečių ugdymui, nes kasmet poreikis lankyti ikimokyklines įstaigas Trakų ir Lentvario miestuose nėra visiškai patenkinamas.

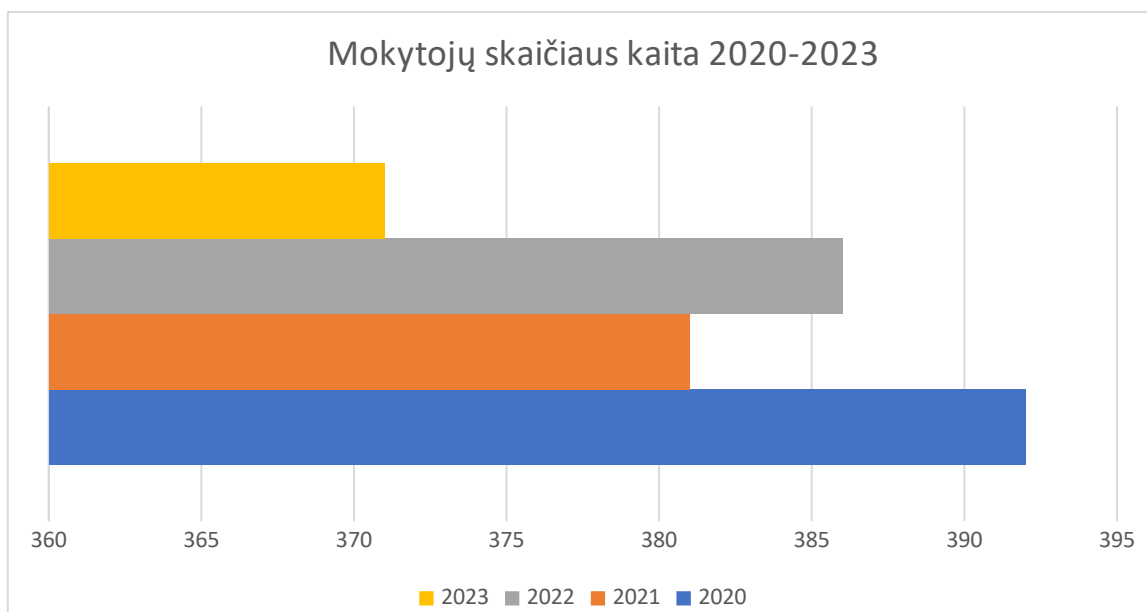
Išvada. Savivaldybėje sudaroma galimybė visiems norintiems vaikams lankyti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas. Didesnis dėmesys turi būti skirtas ikimokyklinio ugdymo grupių formavimui, ypač nuo 1 m. iki 2 m. vaikams.

Mokytojai

Trakų rajono švietimo įstaigose dirba – **300** mokytojų (išskyrus mokyklų vadovus), iš jų priešmokyklinio ugdymo mokytojų –**10**, 1–4 klasių mokytojai – **89**, 5–10 klasių ir gimnazijų I-IV klasių mokytojai – **201**.

Iš viso pedagoginių darbuotojų – **371**.

Mokytojų skaičiaus mažėjimas per 3 metus buvo nedidelis.

Mokinių, tenkančių vienam mokytojui, skaičius – 8,9.

Metai	Mokytojų skaičius (su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogais BUM)	Mokinių skaičius (kartu su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdytiniais BUM)	Mokinių skaičius tenkantis 1 mokytojui	Pokytis (+/-)
2019	395	5005	12,67	-
2020	392	4895	12,48	+
2021	381	4903	12,83	-
2022	386	5107	11,23	+
2023	371	5370	8,9	-

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Didelis dėmesys skirtas kompetencijoms, reikalingoms įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį, įtraukiojo ugdymo, gyvenimo įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimui, bendradarbiavimo gebėjimų ugdymui, IKT taikymui ugdymo procese ir kt.

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)

Bendrojo ugdymo mokyklų aukštos kvalifikacijos pedagogų dalis	37,90	36,90	37,71	33,79	-
---	-------	-------	-------	-------	---

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Pedagoginiai darbuotojai, kuriems suteiktos kvalifikacinės kategorijos:

Kvalifikacinės kategorijos	Iš viso	Iš jų turi pedagoginio darbo stažą		
		iki 10 metų	10-14 metų	15 metų ir daugiau
Mokytojas	45	28	9	8
Vyresnysis mokytojas	128	11	14	103
Metodininkas	124	1	5	118
Ekspertas	8	1	0	7

Atestuotų pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžių:

Kvalifikacinės kategorijos	Iš viso	Amžius									
		Jaunesni nei 25 metai	25-29 m.	30-34 m.	35-39 m.	40-44 m.	45-49 m.	50-54 m.	55-59 m.	60-64 m.	65 m. ir vyresni
Mokytojas	45	0	6	9	15	5	2	4	1	2	1
Vyresnysis mokytojas	128	0	2	3	14	14	14	20	20	27	14
Metodininkas	124	0	0	1	5	6	16	35	28	21	12
Ekspertas	8	0	0	0	0	0	1	3	2	0	02
Atestuotų iš viso	305	0	8	13	34	25	33	62	51	50	29

Atestuotų pagalbos mokiniui ir kitų specialistų kvalifikacinės kategorijos:

Pedagoginiai darbuotojai	Kvalifikacinės kategorijos				
	Iš viso	Specialistas	Vyr. specialistas	Metodininkas	Ekspertas
Logopedas	2	0	2	0	0
Specialusis pedagogas	5	1	1	3	0
Socialinis pedagogas	14	5	5	4	0
Neformaliojo ugdymo mokytojas (pedagogas)	3	3	0	0	0
Kiti pedagogai	1	1	0	0	0
Atestuotų iš viso	25	10	8	7	0

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Jaunesnių nei 50 metų bei 50 metų ir	0,68	0,57	0,56	0,63	+

vyresnio amžiaus mokytojų santykis (skaičius)					
Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis (%)	96,8	94,4	95,1	89,0	-

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Rodiklis	Savivaldybės rezultatas 2020 m.	Savivaldybės rezultatas 2021 m.	Savivaldybės rezultatas 2022 m.	Savivaldybės rezultatas 2023 m.	Šalies rezultatas 2023m.	Poky-tis (+/-)
Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose (neįskaičiuojamos specialiosios klasės ar grupės)	8,89	8,84	9,06	9,0	11,3	-2,3

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Išvada. Savivaldybėje vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose yra mažesnis nei šalyje, todėl reikia optimizuoti mokyklų tinklą rajone.

Mokinių skaičiaus mažėjimas atsispindi ir bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektuose, kuriuose yra mažiau nei 8 mokiniai.

Rodiklis %	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau nei 8 mokiniai	8,72	6,9	8,4	-1,5

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. vadovaujantis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 5–8 klasės neįjungiamos. Dėl šios priežasties mažėja bendras jungtinių klasių komplektų skaičius, tačiau išlieka 11 klasių komplektų, kuriuose yra mažiau nei 8 mokiniai.

Savivaldybės mokyklų 1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis (proc.):

Mokslo metai	Mokinių jungtinėse klasėse dalis (%)
2021–2022	2,3
2022–2023	1,77
2023–2024	1,42
+/-	-

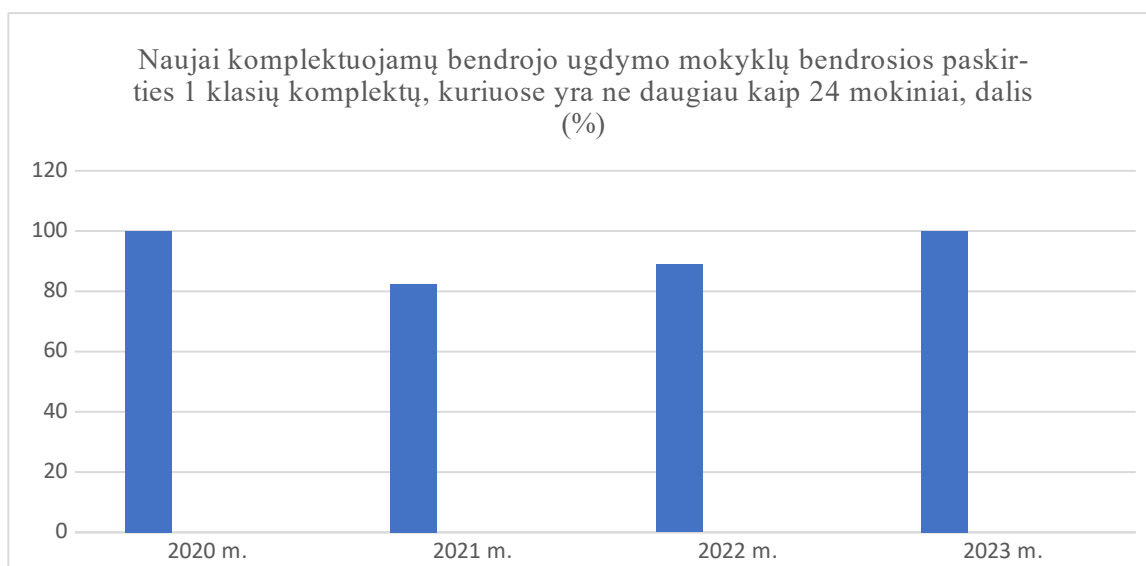
Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Per paskutinius trejus metus savivaldybėje vidutinis bendrojo ugdymo mokyklų 1–8 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, dalis mažėja. Savivaldybės siekis – didinti vaikų skaičių klasėse ir neformuoti jungtinių klasių.

Rodiklis	Savivaldybės rezultatas 2021 m. (%)	Savivaldybės rezultatas 2022 m. (%)	Savivaldybės rezultatas 2023 m. (%)	Respublikos rezultatas 2023 m. (%)
Vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis	16,52	17,26	17	19,72

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Per paskutinius dvejus metus savivaldybės vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis didėjo 2,72 %, tačiau vis dar nesiekia šalies vidurkio.

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Iki 2021 metų savivaldybės švietimo įstaigose naujai komplektuojamų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių komplektuose buvo ne daugiau kaip 24 mokiniai, t. y. klasės buvo formuojamos laikantis Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 3 priedo reikalavimų. Tačiau nuo 2021 m. į savivaldybės mokyklas atvykus vaikams, kurie dėl karinių veiksmų turėjo pasitraukti iš Ukrainos, naujai komplektuojamose bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasėse atsirado daugiau vaikų, nei numatyta teisės aktuose, reglamentuojančiuose klasių komplektavimo reikalavimus. Nors 2022 m. naujai komplektuojamose bendrojo ugdymo mokyklų bendrosios paskirties 1 klasių, kuriuose yra ne daugiau nei 24 mokiniai, 6,5 % sumažėjo, tačiau Trakų rajono savivaldybėje tokių klasių 0,4 % išlieka daugiau nei šalies mokyklose (89,3%).

Išvada. *Vykiant reikalavimus dėl klasių komplektavimo ir jungimo principų, didėja vidutinis bendrojo ugdymo mokyklos klasės komplekto dydis, mažėja 1–4 klasių mokinių, besimokančių jungtinėse klasėse, bendrojo ugdymo mokyklų klasių komplektų, kuriuose yra mažiau nei 8 mokiniai, tačiau visi minėti rodikliai nepasiekia šalies vidurkių. Siekiant efektyvesnių pokyčių, reikia įgyvendinti suplanuotą bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarką.*

Mokymasis. Mokymosi kokybės užtikrinimas. Mokymosi rezultatai

Įgyvendinant Ugdymo kokybės, mokymosi aplinkos užtikrinimo ir sporto programą, buvo siekiama, kad švietimo įstaigos rengtų ir įgyvendintų strateginius ir metinius planus, kurių suplanuotos veiklos būtų nukreiptos į mokinių pažangos ir pasiekimų gerinimą, kryptingą pažangą rodančių rodiklių išsikėlimą ir jų siekimą.

Savivaldybė, siekdama užtikrinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą, padėjo mokykloms tinkamai pasirengti atnaujinto ugdymo turinio diegimui bei universalus dizaino principų taikymui mokyklose rengiantis įtraukiojo ugdymo diegimui; skatino mokyklų dalyvavimą projekte „Kokybės krepšelis“, „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje (5 gimnazijos).

Trakų r. Rūdiškių, Trakų r. Lentvario „Versmės“ ir Trakų gimnazijose 2023 m. rugpjūčio 31 d. užbaigtas Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšomis bendrai finansuojamas projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001 „Kokybės krepšelis“.

Mokyklos įgyvendino dvejiems metams parengtus veiklos tobulinimo planus ir parengė galutines projekto veikos ataskaitas. Dvejų metų laikotarpiui mokykloms buvo skirta 194 310 Eur (85 proc. ES lėšų ir 15 proc. savivaldybės biudžeto lėšų), kurie buvo nukreipti į 5–8 klasių mokinių asmeninės pažangos tobulinimą ir pasiekimų gerinimą. Vykdydamos partnerystės sutarties sąlygas, mokyklos ir Trakų rajono savivaldybės administracija įsipareigojo siekti pokytį rodančių rodiklių. Gimnazijos suplanavo pasiekti 58 kiekybinius ir 25 kokybinius rodiklius. Geriausiai sekėsi pasiekti kiekybinius rodiklius: iš 58 kiekybinių rodiklių viršyti – 4, pasiekti – 46 ir nepasiekti visa apimtimi – 8. Iš 25 kokybinių rodiklių viršyti – 9, pasiekti – 8, nepasiekti visa apimtimi – 6, nepasiekti – 2.

Trakų rajono savivaldybės administracija įvykdė visas projekto vykdytojo nustatytas sąlygas, pasiekė suplanuotus rodiklius ir dėl šios priežasties savivaldybei buvo gražintas 15 proc. kokybės krepšelio įnašas (29 146,5 Eur).

Mokinių pasiekimai pagerėjo tik iš dalies ir tik kai kuriuose srautuose, todėl ateityje reikėtų skirti dėmesį turinio individualizavimui, diferencijavimui ir suasmeninimui, skatinti mokytojus aktyviau naudoti skaitmeninį turinį, tobulinti asmeninės pažangos matavimo modelį.

Gimnazijos įvykdė 28 veiklas, kurios sąlyginai gali būti suskirstytos į 5 sritis: ugdymo(si) procesas (33 367,61 Eur) pagalba mokiniui, mokytojui (30 528,39 Eur), ugdymo(si) aplinka (114 267 Eur), bendruomenės veikla (16 147 Eur).

Aptardama konkrečius atskirų mokyklų mokinių pasiekimų gerinimo klausimus, siekdama gerinti ugdymo kokybę, savivaldybė turi galimybę pasinaudoti Nacionalinės švietimo agentūros parengtais mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo įrankiais, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų analitine medžiaga (ataskaitomis).

Nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau NMPP) rezultatai

Trakų r. sav. apibendrinta informacija

Dalykas	Rezultato procentais vidurkis			Rezultato procentais vidurkis (baigusiujų visą testą)		
	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Matematika	46,6	48,7	-2,1 ▼	46,4	48,8	-2,4 ▼
Lietuvių kalba ir literatūra	64,0	67,6	-3,6 ▼	63,8	67,6	-3,8 ▼
Gimtoji kalba (lenkų)	72,4	77,5	-5,1 ▼	72,4	77,5	-5,1 ▼
Gimtoji kalba (rusų)	77,7	79,2	-1,5 —	77,7	79,2	-1,5 —

Pastaba. Į visus rodiklius nėra įtraukti mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą

Indikatorių paaiškinimas

- ▲ Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis kaip 3 % ir ne mažesnis kaip 3 % už
- ▼ Savivaldybės vidurkis yra daugiau kaip 3 % mažesnis už šalies vidurkį

Nacionalinių pasiekimų patikrinimo duomenys 8 kl.:

Matematika:

Savivaldybės vidurkis – 46,4%

Šalies vidurkis – 48,8%

Skirtumas – 3,8 procentai (savivaldybės vidurkis yra 3,8 procentais mažesnis už šalies vidurkį).

Gimtoji kalba (lenkų):

Savivaldybės vidurkis – 72,4 %

Šalies vidurkis – 77,5%

Skirtumas – 5,1 procentas (savivaldybės vidurkis yra 5,1 procentais mažesnis už šalies vidurkį).

Gimtoji kalba (rusų):

Savivaldybės vidurkis – 77,7%

Šalies vidurkis – 79,2%

Skirtumas – 1,5 procentas (savivaldybės vidurkis yra 1,5 procentais mažesnis už šalies vidurkį).

Išvados: *Matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, bei gimtosios kalbos (lenkų ir rusų) savivaldybės vidurkiai yra mažesni nei šalies vidurkiai. Didžiausias skirtumas yra gimtosios kalbos (lenkų) (5,1 procento skirtumas), o mažiausias – matematikos (2,4 procentų skirtumas).*

Nacionalinių pasiekimų patikrinimo duomenys 4 kl.:

Dalykas	Rezultato procentais vidurkis			Rezultato procentais vidurkis (baigusiujų visą testą)		
	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Matematika	61,5	61,9	0,4	62,1	62,1	0,1
Skaitymas	60,2	62,3	2,1	60,8	62,8	2,0

Pastaba. Į visus rodiklius nėra įtraukti mokiniai, besimokantys pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą.

Skaitymas:

Skaitymo vidurkis yra žemesnis nei šalies vidurkis (-2,1).

Skaitymo vidurkis yra taip pat žemesnis nei šalies vidurkis (-2,0).

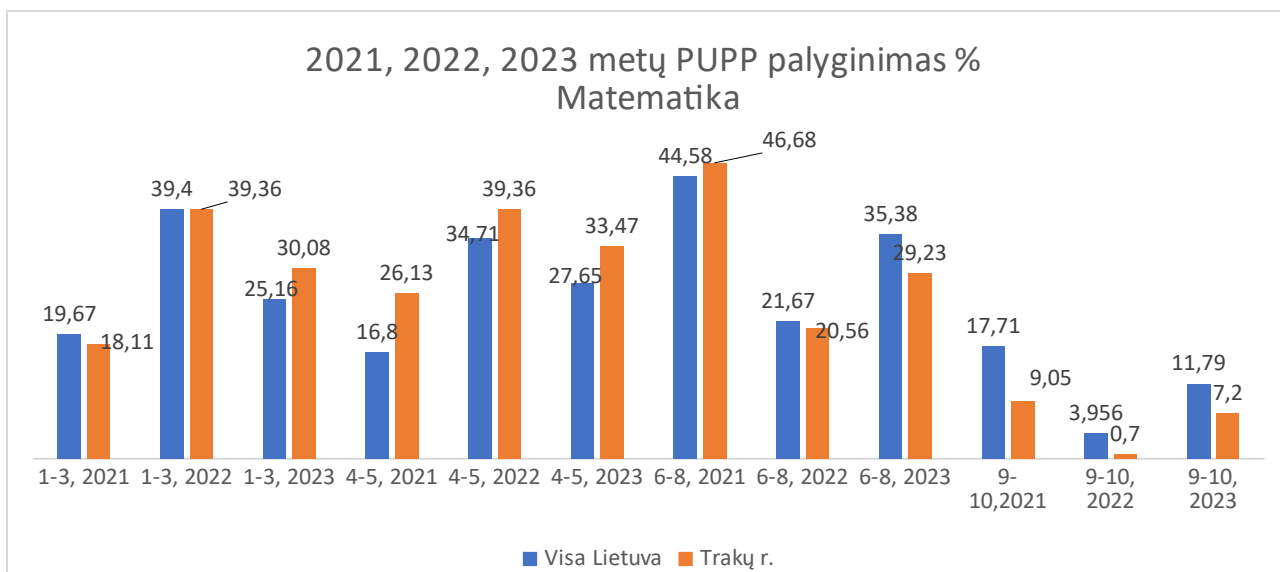
Bendras įvertinimas skaitymo srityje parodo, kad abiejuose rinkiniuose savivaldybės mokiniai pasižymi žemesniu vidurkiu nei šalis.

Išvados: *Pagal pateiktus duomenis galima teigti, kad matematikos rezultatai savivaldybėje yra artimi šalies vidurkiui, o skaitymo rezultatai yra šiek tiek žemesni nei šalies vidurkis.*

Išvada. *Būtina rengti mokiniams papildomus mokymus, konsultacijas stiprinant skaitymo ir matematikos mokymosi įgūdžius, taip pat supažindinti mokinius su naujomis mokymosi galimybėmis, galinčiomis padėti geriau suprasti ir įveikti užduotis.*

Pagrindinio ugdymo pasiekimų (toliau – PUP) rezultatai

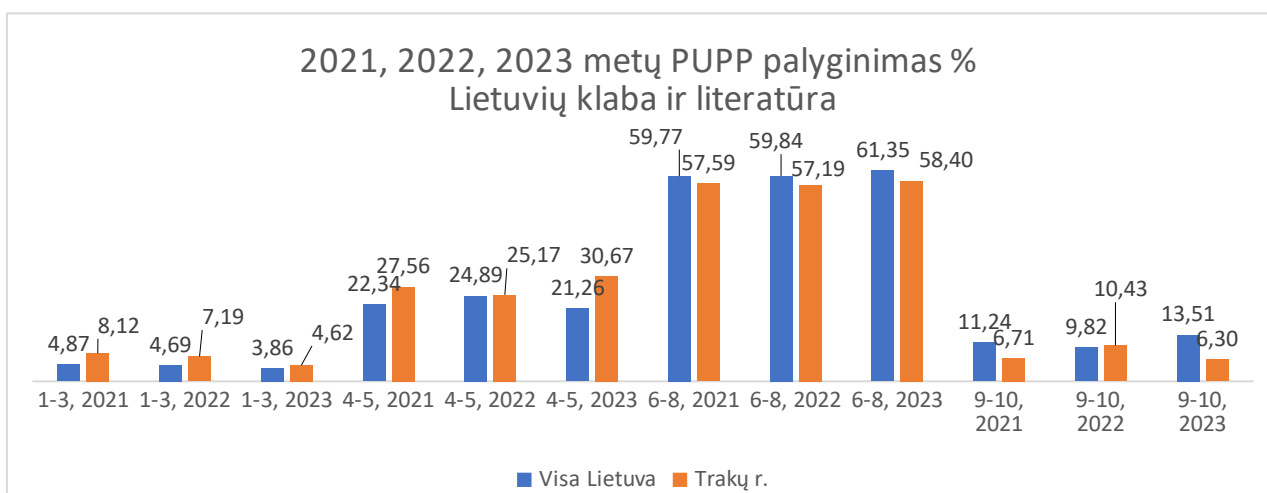
Rajone 2023 metų gegužės mėnesį elektroniniu būdu vyko mokinių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas, kuriame iš 254 10 klasės mokinių dalyvavo 238.

Lyginant 2022 ir 2023 metų matematikos pasiekimus, matyti, kad rajone (9,28 %) ir Lietuvoje (14,24 %) sumažėjo mokinių, nepasiekusių patenkinamą lygį, skaičius, taip pat sumažėjo mokinių, (Trakų rajone –5,89 % ir Lietuvoje –7,06 %) pasiekusių patenkinamą lygį, skaičius.

Padidėjo mokinių, pasiekusių pagrindinį lygį, Trakų rajone – 8,67 %; Lietuvoje – 13,86 % ir pasiekusių aukštesnį lygį – Trakų rajone – 6,5 %; Lietuvoje – 7,79 %. Nepaisant to, kad rajone didėja mokinių pasiekusių pagrindinį ir aukštesnį lygius, tačiau Trakų rajono mokinių pasiekimų atotrūkis nuo šalies mokinių pasiekimų išlieka (4,59 %).

2023 m. didžioji dalis 10-okų (33,47 %) pasiekė patenkinamą lygį. Šalyje stebimas didesnis mokinių, nepasiekusių patenkinamo lygio, sumažėjimas. Didėja pagrindinio ir aukštesnio lygio pasiekimų, tačiau Lietuvos rodikliai (pagrindinio lygio – 6,15% ir aukštesnio lygio – 4,5 %) aukštesni nei Trakų rajono.

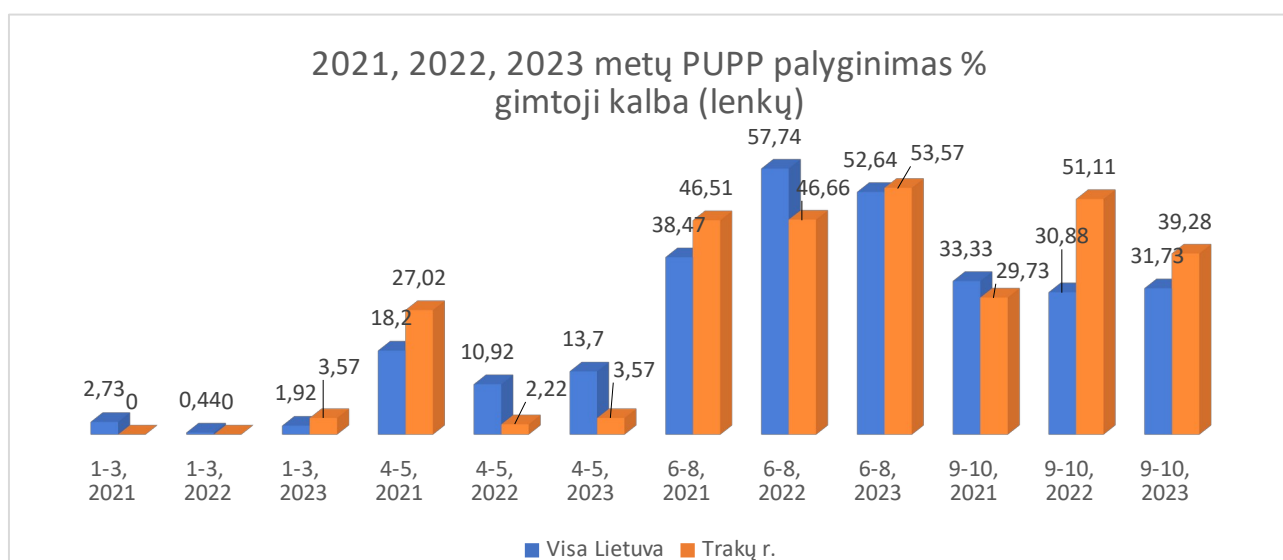
Nuosekliai mažėja mokinių dalis (Trakų r. – 2,57 %; Lietuvoje – 1,01%), kurie nepasiekė lietuvių kalbos ir literatūros patenkinamo lygio, tačiau rajone tokių mokinių vis dar išlieka neženkliai (0,76 %) daugiau nei Lietuvoje. Padidėjo 5,5 % pasiekusių patenkinamą lygį, nors šalyje stebima sumažėjimo tendencija tiek nepasiekusių, tiek pasiekusių patenkinamą lygius. Rajone neženkliai (1,21 %) padidėjo pagrindinio lygio ir sumažėjo (4,13 %) aukštesnio lygio pasiekimų. Šalyje stebimas tiek pagrindinio (2,65%), tiek aukštesnio (3,69%) lygio pasiekimų padidėjimas.

2023 m. 58,4 % rajono 10-okų pasiekė pagrindinį lygį. Nors 2022 m. buvo padidėjęs aukštesnio lygio pasiekimų rodiklis ir net neženkliai viršijo Lietuvos, tačiau 2023 m. per paskutinius trejus metus jis yra žemiausias (6,3%).

Rodiklis %	2020-2021 m. m.	2021-2022 m. m.	2022-2023 m. m.	Pokytis (+/-)
Trakų rajono savivaldybėje pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį* mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių k., matematika)	47,2	21,0	30,7	+9,77
Lietuvoje pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį* mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių k., matematika)	54,4	23,7	43,5	+19,8

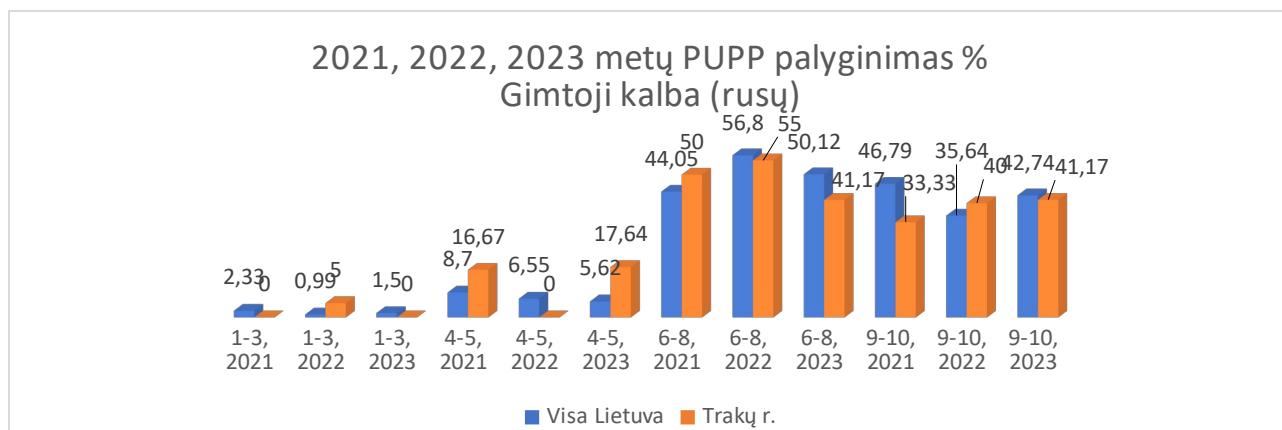
Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

*Pagrindinis lygis skaičiuojamas balais 6–10

Trejus metus iš eilės rajone nebuvo mokinių, kurie gimtosios kalbos (lenkų) nepasiekė patenkinamo lygio, tačiau 2023 m. 3,57 % mokinių nepasiekė patenkinamo lygio. Neženkliai padidėjo (1,35 %) pasiekusiųjų patenkinamą lygį. Nuosekliai didėja (6,91 %) mokinių, pasiekusiųjų pagrindinį lygį, dalis ir šis rodiklis 0,93 % viršija šalies mokinių rodiklį. Aukštesnio lygio pasiekimų sumažėjo 11,83 %, tačiau esamas rodiklis (39,28 %) yra didesnis (7,55 %) nei Lietuvos mokinių.

2023 m. didžiausia mokinių dalis 53,57 % pasiekė pagrindinį pasiekimų lygį. Trakų rajone 7,55 % didesnė mokinių dalis nei Lietuvoje pasiekia aukštesnį pasiekimų lygį.

Rodiklis %	2020–2021 m. m.		2022–2023 m. m.		Pokytis (+/-)	
	Lietuvių kalba ir literatūra	Matemati-ka	Lietuvių kalba ir literatūra	Matemati-ka	Lietuvių kalba ir literatūra	Matemati-ka
Trakų rajono savivaldybėje pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį* mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių k., matematika)	67,8	22,5	65,0	35,7	-2,8	+13,2
Lietuvoje pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo metu bent pagrindinį* mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių dalis (lietuvių k., matematika)	70,3	25,8	74,9	47,2	+4,6	+21,4

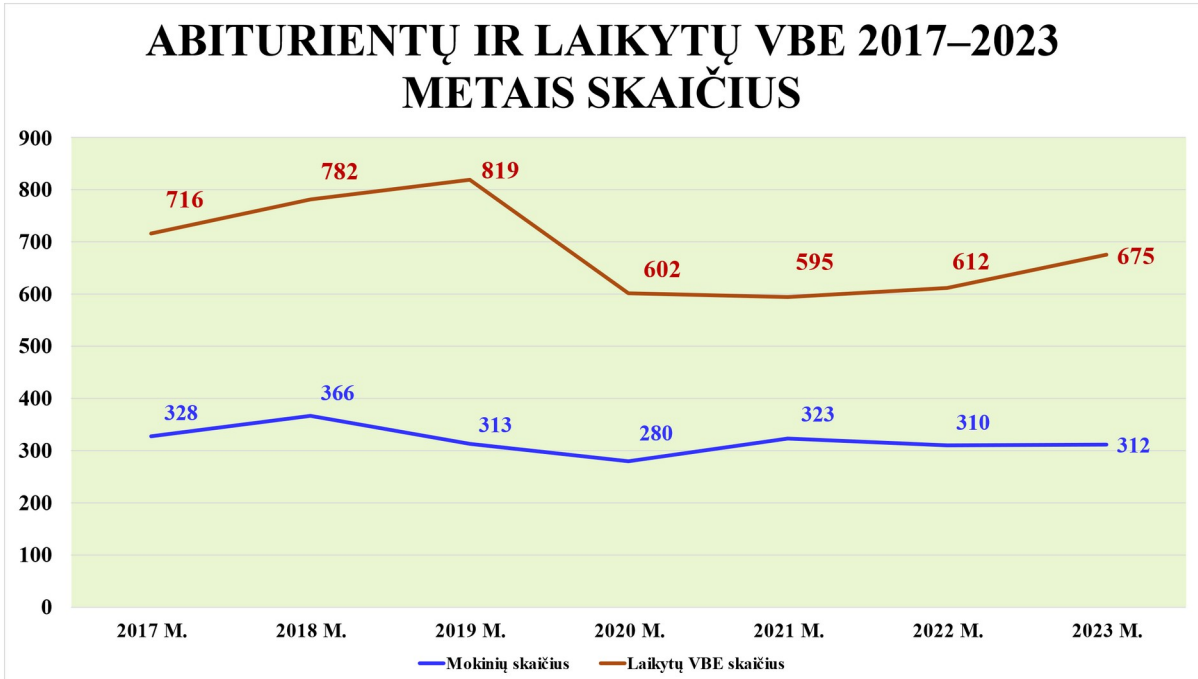
Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Rodiklis %	2021 m.	2022 m	2023 m.	Pokytis (+/-)
Mokinių, gavusių pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus, dalis	92,56	93,44	86,69	-6,75

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

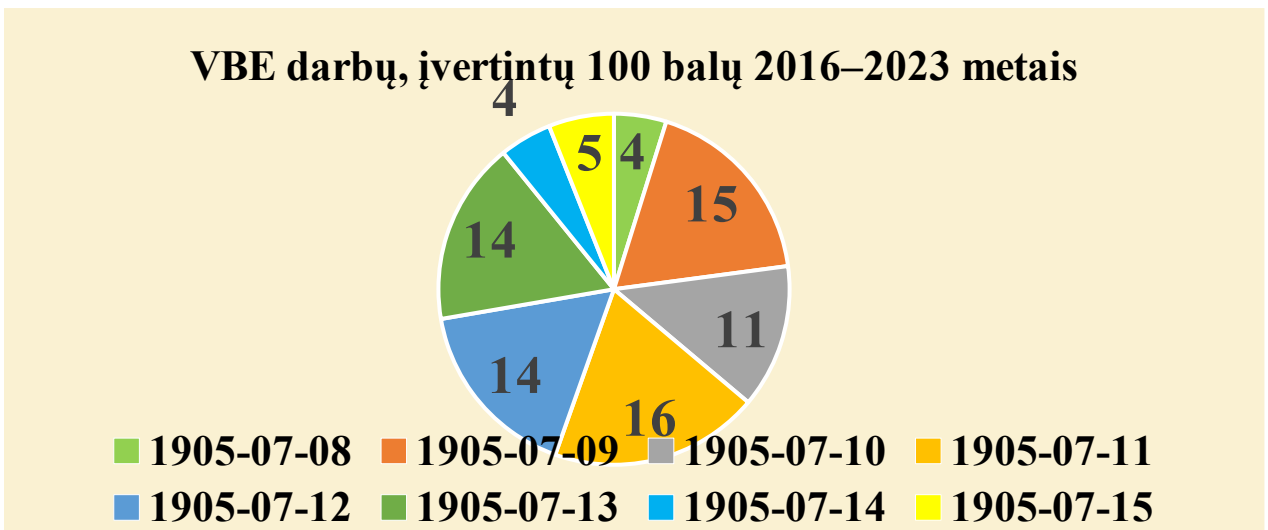
Valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rezultatai

VBE kandidatų darbai vertinami taikant kriterinio vertinimo principus, kai iš anksto žinomos ribos: *patenkinamo* (įvertinimai nuo 16 iki 35 balų) pasiekimų lygio apatinė riba (egzamino išlaikymo riba), *pagrindinio* (įvertinimai nuo 36 iki 85 balų) pasiekimų lygio apatinė riba, *aukštesniojo* (įvertinimai nuo 86 iki 100 balų) pasiekimų lygio apatinė riba, VBE išlaikymo šimtu balų riba. Per kriterijais pagrįstą žinių patikrinimą nustatomas mokinių žinių lygis, įvertinami mokinių pasiekimai, kompetencijos, dalyko supratimas bei išmanymas.

Trakų rajono savivaldybės abiturientų skaičius mokyklose 2017–2023 metais mažėjantis, tačiau vis dar siekiantis 300 ir daugiau mokinių. Galimai tam turėjo įtakos, kad pastaraisiais metais, nesusidarius pakankamam mokinių skaičiui, dviejose savivaldybės gimnazijose – Onuškie Donato Malinausko ir Paluknio Longino Komolovskio – nesuformuotos vidurinio ugdymo programos klasės. Tačiau abiturientų pasirinkimas laikyti valstybinius brandos egzaminus nuo 2020 metų nežymiai didėjo. Per paskutinius penkerius metus savivaldybės gimnazijų, laikytų VBE vidutinis skaičius, tenkantis vienam abiturientui, yra 2,2 (2023 m. 2,16, 2022 m. 1,97, 2021 m. 1,84). O kai kurių gimnazijų laikytų VBE, tenkančių 1 mokiniui, skaičius 2023 m. viršijo savivaldybės, t. y. 3 ir daugiau egzaminų.

Savivaldybės mokyklų abiturientų darbų, įvertintų 100 balų: 2020 m. 2,33 proc., 2021 m. 2,35 proc., 2022 m. 0,65 proc. ir 2023 m. 0,74 proc. Per 5 metus 100 balų įvertinti 53 abiturientų darbai. Daugiausiai tokių įvertinimų gavo šių gimnazijų mokiniai: Trakų Vytauto Didžiojo – 17, Lentvario Motiejaus Šimelionio – 10, Trakų gimnazijos – 11, Rūdiškių – 7 ir Lentvario Henriko Senkevičiaus – 5. Per minėtus metus daugiausiai abiturientų darbų, įvertintų 100 balų, užsienio anglų, rusų kalbų ir lietuvių kalbos ir literatūros.

Lietuvos ir Trakų rajono mokinių VBE laikymas pagal lygius

	Neišlaikė		Patenkinamas lygis		Pagrindinis lygis		Aukštesnysis lygis	
	Trakų r.	Lietuvos	Trakų r.	Lietuvos	Trakų r.	Lietuvos	Trakų r.	Lietuvos
2020	16,45	9,8	29,73	27,38	39,2	44,59	14,62	18,23
2021	8,4	5,12	33,11	30,52	44,71	46,54	13,78	17,82
2022	13,45	9,71	31,21	30,17	45,26	46,59	10,13	13,53
2023	9,93	7,85	36,0	30,9	46,22	48,26	7,85	15,61

Pažymėtina, kad 2020–2023 metais daugelio mokomųjų dalykų VBE išlaikymas dominuoja pagrindiniu lygiu. Per paskutinius trejus metus savivaldybės abiturientams geriausiai sekėsi laikyti užsienio anglų ir rusų kalbų, nes: didžiausias skaičius darbų, įvertintų 100 balų; didesnis procentas, nei kitų mokomųjų dalykų valstybinių brandos egzaminų darbų, įvertintų aukštesniu lygiu (anglų kalbos vidutiniškai 17,8 procentų, rusų kalbos 34,6 procentų); mažesnis procentas nei kitų dalykų darbų, įvertintų patenkinamu lygiu (anglų kalbos vidutiniškai per 3 metus 18,7 procentai, rusų kalbos – 6,47 procentų).

Savivaldybės abiturientų, išlaikiusių valstybinius brandos egzaminus pagrindiniu lygiu (36–85 balais), procentas per paskutinius trejus metus nors ir nežymiai, bet didėjo: 2021 m. 44,71%, 2022 m. 45,26%, 2023 m. 46,22%. Tačiau išlaikiusių aukštesniu lygiu (86–100 balų) dalis mažėjo: 2021 m. 13,78%, 2022 m. 10,13% ir 2023 m. 7,85%. Nors ir nežymiai, bet stebima mokinių, laikusių matematikos ir fizikos valstybinius brandos egzaminus, aukštesnio lygio rezultatų didėjimo tendencija, nes 2021 m. išlaikė aukštesniu lygiu 0,90%, 2022 m. 0,83%, 2023 m. 1,61%, o fizikos 2021 m. 0%, 2022 m. 10%, 2023 m. 7,14%.

Abiturientų, išlaikiusių patenkinamu lygiu, dalis paskutinius trejus metus viršijo 30 procentų. Kai kurių mokomųjų dalykų paskutinių dviejų metų valstybinių brandos egzaminų, išlaikytų patenkinamu lygiu, procentas yra didesnis už išlaikytų pagrindiniu lygiu arba beveik tolygus jam. Ši tendencija stebima lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, informacinių technologijų ir fizikos.

Per paskutinius trejus metus Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino išlaikiusiųjų patenkinamu lygiu procentas nedidėja, tačiau vis dar didesnis nei 40 procentų: 2020 m. – 37,93%, 2021 m. 43,5%, 2023 m. 42,94%. O pasiekusiųjų aukštesnį lygį 2020 ir 2023 metais nesiekia 10 procentų. Nemažas procentas abiturientų neišlaikė matematikos valstybinio brandos egzamino, 50 procentų darbų įvertinti patenkinamu lygiu ir tik 1,61 procento mokinių gavo 86–100 balų įvertinimus.

Savivaldybės abiturientų, įvertintų aukštesniu lygiu (86–100 balų) procentinė dalis:

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Aukštadvario gimnazija	9,23%	0 %	9,52 %
Lentvario M. Šimelionio gimnazija	16,06 %	12,1 %	5,78 %
Lentvario Henriko Senkevičiaus gimnazija	9,08 %	16,7 %	12,12 %
Rūdiškių gimnazija	12,96 %	6,6 %	8,97 %
Trakų gimnazija	15,25 %	16,0 %	7,5 %
Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija	15,78 %	11,3 %	9,02 %
Trakų savivaldybės	13,78 %	10,13 %	7,85 %

Per paskutinius trejus metus Trakų rajono savivaldybės abiturientų, išlaikiusių aukštesniu lygiu, procentas mažėjo. Visus minėtus metus tik Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos

abiturientų, išlaikiusių aukštesniojo lygiu, procentas didesnis už savivaldybės. Pasitaikė atveju, kai kitų mokyklų abiturientų, išlaikiusių aukštesniojo lygiu, procentas buvo didesnis už savivaldybės: Aukštadvario ir Rūdiškių gimnazijų 2023 metais, Lentvario Motiejaus Šimelionio ir Trakų gimnazijų 2021 ir 2022 metais, Lentvario Henriko Senkevičiaus gimnazijos 2022 ir 2023 metais.

2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
16,45%	8,4%	13,4	9,93

Pažymėtina, kad abiturientų, pasirinkusių ir laikusių 2023 metų valstybinius brandos egzaminus procentinė dalis didesnė nei 2022 metais, juos išlaikiusių – taip pat didesnė dalis. Neišlaikytų VBE žymiai mažesnis procentas nei pernai:

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis	34,45	39,53	41,11	44,7	+3,59

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

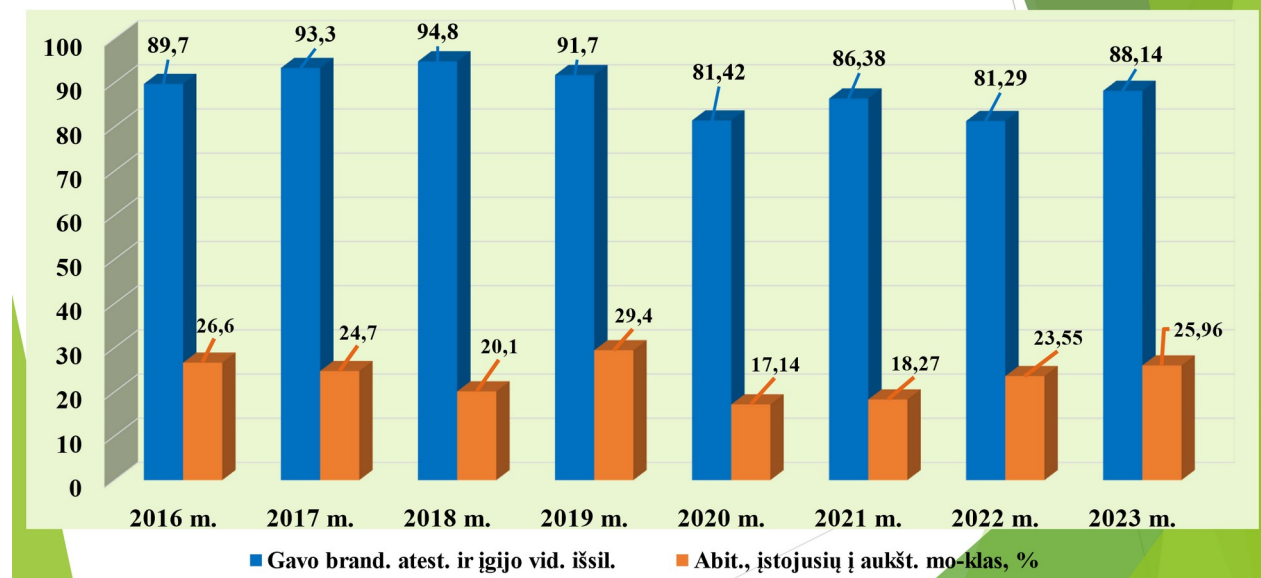
Siekiant nuolat vertinti ugdymo kokybės situaciją rajono švietimo įstaigose, buvo inicijuota abiturientų bandomųjų egzaminų rezultatų analizė visose mokyklose. Egzaminų išlaikymo procentas didesnis nei pernai – 90,07 (2022 m. 86,6, 2021 m. 91,6 proc., 2020 m. 83,55 proc.). Lyginant savivaldybės paskutinių trejų metų bendrus vidutinius valstybinių brandos egzaminų įvertinimus, pažymėtina, kad jie yra panašūs į 2021 metų, tačiau 2023 m. įvertinimai aukštesni už 2022 m (padidėjo nuo 40,16 iki 43,27 balų).

VBE įvertinimų vidurkis	2023 m. Lietuvos	2023 m. Trakų r.	2022 m. Lietuvos	2022 m. Trakų r.	2021 m. Lietuvos	2021 m. Trakų r.
Lietuvių kalba ir literatūra	49,02	34,04	44,5	35,4	42,4	35,9
Matematika	37,35	28,68	20,0	13,9	31,2	24,8
Anglų kalba	63,47	56,97	56,7	46,8	61,1	58,6
Rusų kalba	74,34	70,67	69,3	64,5	76,7	77,4
Biologija	49,14	42,27	43,8	31,4	50,7	56,5
Chemija	49,73	58,0	51,1	42,3	46,6	22,0
Fizika	47,47	28,29	42,5	38,1	42,7	31,5
Geografija	47,18	46,76	51,2	52,40	47,3	40,5
Istorija	41,54	39,25	46,6	39,0	47,4	38,5
Informacinės technologijos	40,24	27,81	34,3	37,8	43,1	48,5
Bendras visų VBE vidurkis	49,95	43,27	46,0	40,16	48,9	43,42

Rodiklis %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Įgijusių vidurinį išsilavinimą dalis (%) lyginant su bendru besimokančiųjų 4-osiose gimnazijų klasėse mokinių skaičiumi	81,4	86,4	81,3	88,14	6,84

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

ABITURIENTŲ, ĮGIJUSIŲ VIDURINĮ IŠSILAVINIMĄ IR SIEKIANČIŲ AUKŠTOJO UNIVERSITETINIO IŠSILAVINIMO, PROCENTINĖ DALIS

Tolimesnė abiturientų veikla 2023 m.

Mokykla	Abiturientų skaičius iš viso	Iš jų: universitetai	Iš jų: kolegijos	Iš jų: profesinės mokyklos	Iš jų: dirba		Iš jų: tarnyba Lietuvos kariuomenėje	Iš jų: nesimoko ir nedirba
		Skaičius	Skaičius	Skaičius	LT	Užsienyje	Skaičius	Skaičius
					Skaičius	Skaičius		
Aukštadvario gimnazija	27	4	3	15	2		3	
Lentvario Henriko Senkevičiaus gimnazija	15	4	4	4	3	-	-	-
Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazija	55	19	13	13	8	-	2	-
Lentvario „Versmės“ gimnazija	11	-	2	3	5	-	1	-
Paluknio „Medeinos“ gimnazija	12	2	4	5	-	-	-	1
Rūdiškių gimnazija	20	7	7	4	2	-	-	-
Trakų gimnazija	17	10	3	1	1	-	2	-
Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija	69	34	13	1	11	1	1	8
Trakų	86	1	1	1	73	-	-	10

suaugusiųjų mokymo centras								
Iš viso:	312	81	50	47	105	1	9	19

Pažymėtina, kad lyginant trejų ar penkerių metų laikytų VBE rezultatus, beveik visų mokomųjų dalykų nėra aiškaus sisteminio pokyčio ar prognozės, kad vieno ar kito dalyko rezultatai gerėtų. Tiek Lietuvos, tiek savivaldybės mokyklų abiturientai daugiausiai išlaiko valstybinius brandos egzaminus pagrindiniu lygiu. Tačiau Trakų rajono abiturientų didesnis procentas nei Lietuvos neišlaikiusių valstybinių brandos egzaminų ir išlaikiusių patenkinamu lygiu, mažesnis procentas išlaikiusių pagrindiniu ir aukštesnioju lygiais.

Savivaldybės gimnazijų abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, 2023 m. didesnis procentas nei 2022 m., nors išklausių vidurinio ugdymo programą minėtais metais procentas beveik toks pat. Savivaldybėje abiturientų skaičius nėra didelis, tačiau abiturientų, baigusių savivaldybės mokyklas ir siekiančių universitetinio išsilavinimo, 2023 m. procentas žymiai didesnis nei 2020 ar 2021 metais

Išvada. Savivaldybės abiturientų 2020, 2021, 2022 ir 2023 metais daugelio mokomųjų dalykų VBE išlaikymas dominuoja pagrindiniu lygiu. Didėja abiturientų skaičius, kurie išlaikė 3 ir daugiau egzaminų. Tai rodo abiturientų mokymosi sėkmingumą, netiesiogiai – mokyklos darbo kokybę. Yra požymių, kad didės abiturientų, išlaikiusių gamtos mokslų (geografijos, chemijos ir fizikos) VBE aukštesnioju lygiu, procentinė dalis. Abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, 2023 m. procentinė dalis žymiai didesnė nei 2022 ir 2021 metais. Nors 2023 m. nemaža dalis abiturientų pradėjo dirbti, tačiau 57,05 proc. (2022 m. 58,38 proc.) pasirinko aukštąsias universitetines, neuniversitetines ar profesines studijas.

Neformalus vaikų švietimas

2023 m. toliau buvo tęsiamos NVŠ veiklos rajone. Vienam mokiniui buvo skirta nuo 15 iki 20 eurų, o STEAM veikloms skiriama 20 eurų. Finansuojant NVŠ programas, prioritetas teikiamas STEAM (angl. Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics) krypties NVŠ programoms, skatinančioms gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos tyrimų ir eksperimentines veiklas ir toms programų kryptims, kurių nevykdo švietimo teikėjai, veikiantys savivaldybėje. Nuo 2023 m. NVŠ krepšelis, vaikams, turintiems specialiųjų poreikių dvigubinamas, siekiant paskatinti aktyvesnį tokių vaikų dalyvavimą NVŠ veiklose.

Metai	Mokinių skaičius	NVŠ programos lankančių mokinių skaičius	NVŠ programos lankančių mokinių dalis proc.	NVŠ lėšos (tūkst. Eur)
2021	3587	996	27,0	Iki 186,60
2022	3726	1115	29,9	Iki 176,23
2023	3773	1020	27,0	Iki 187,40
+/-	+	+	+	+

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dalyvaujančių NVŠ ir FŠPU programose, procentas

Savivaldybėje	Lietuvoje
31,14%	30,16%

Neformaliojo švietimo valandų panaudojimas mokyklose 2023 m.

Mokykla	Priklauso neformaliojo švietimo valandų pagal ugdymo planą	Panaudota neformaliojo švietimo valandų	Neformaliojo švietimo valandų panaudojimas (%)
Trakų r. Lentvario pradinė mokykla	38	38	100
Trakų pradinė mokykla	30	30	100
Trakų r. Aukštadvario mokykla-darželis „Gandriukas“	7	7	100
Trakų r. Aukštadvario gimnazija	21	21	100
Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazija	22	20	90,91
Trakų r. Onušio Donato Malinausko pagrindinė mokykla	19	19	100
Trakų r. Lentvario „Versmės“ gimnazija	22	22	100
Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazija	40	40	100
Trakų r. Lentvario Henriko Senkevičiaus gimnazija	22	20	90
Trakų r. Paluknio Longino Komolovskio gimnazija	19	16	84,2
Trakų r. Rūdiškių gimnazija	25	25	100
Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija	68	68	100
Trakų gimnazija	24	24	100
Trakų r. Senųjų Trakų Andžejaus Stelmachovskio pagrindinė mokykla	17	16	94
Trakų r. Senųjų Trakų Kęstučio progimnazija	11	11	100
Trakų suaugusiųjų mokymo centras	21	10	48
Iš viso	406	387	95,32

Informacija parengta pagal mokyklų pateiktus duomenis

Stebimas mažas neformaliojo švietimo valandų panaudojimas tose rajono mokyklose, kuriose yra nedidelis mokinių skaičius (Trakų r. Paluknio Longino Komolovskio ir Paluknio „Medeinos“ gimnazijose).

Matavimo vienetai %	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Pokytis (+/-)
Neformaliojo švietimo veiklose dalyvaujančių vaikų dalis	49,57	61,03	60,6	66,52	+5,92

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Mokinių pasiskirstymas pagal visų savivaldybės švietimo teikėjų NVŠ veiklas

NVŠ vaikų skaičius		Neformaliojo vaikų švietimo programos, papildančios formalųjį švietimą			Neformaliojo švietimo programos		
		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
NVŠ kryptis	Muzika	289	290	281			8
	Dailė	109	113	113			
	Choreografija, šokis	79	94	95			4
	Sportas				355	257	254
	Technologijos				44	16	101
	Turizmas ir kraštotyra				199	162	176
	Etnokultūra				376		
	Teatras, drama						
Kitos				78	86	34	

Informacija parengta pagal ŠVIS duomenis

Neformaliojo švietimo paslaugas teikia Trakų meno ir Rūdiškių muzikos mokyklos. Jų vykdomos programos finansuojamos iš tikslinės dotacijos (mokymo lėšų, skirtų formalųjį švietimą papildančio ugdymo (FŠPU) programoms finansuoti) ir savivaldybės biudžeto.

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugų plėtra. Neformalaus suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programa siekiama sukurti ir išplėtoti darnią suaugusiųjų švietimo sistemą Trakų rajono savivaldybėje, skatinat mokymosi visą gyvenimą, plėtojant neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugų įvairovę ir didinant jų prieinamumą.

Vykdamas neformaliojo suaugusiųjų švietimo paslaugų plėtrą, kasmet rajono Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi koordinacinė taryba pateikia veiklos ataskaitą ir įstaigų bei organizacijų darbuotojų bei rajono gyventojų poreikius, kuriuos stengiamasi atliepti.

Didelis dėmesys skiriamas TAU studentams, kurių grupės yra visose seniūnijose, išskyrus S. Trakus, ir užsiėmimuose dalyvauja net 324 asmenys.

Vaikų vasaros poilsio organizavimas

Metai	Mokinių skaičius	Socializacijos programose dalyvaujančių mokinių skaičius	Socializacijos programose dalyvaujančių mokinių dalis proc.	SB lėšos (Eur)
2021	3727	619	16,6	26000
2022	3726	774	20,77	25000
2023	3905*	808	20,69	31790
+/-	+	+	+	+

*Mokinių skaičius su priešmokyklinėse grupėse ugdomais vaikais

Siekiant padidinti vaikų užimtumą vasaros metu, Švietimo ir sporto skyrius kasmet organizuoja Vaikų socializacijos programų rėmimo konkursus. Programų vykdymo metu skatinama vaikų vasaros poilsio formų įvairovė, garantuojamas prieinamumas. Šių programų vykdymui lėšos skiriamos iš savivaldybės biudžeto.

Vaikų vasaros stovyklų veiklas organizavo 24 savivaldybės teritorijoje veikiančios teikėjai.

Iš jų 5 teikėjai, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ne savivaldybė arba valstybė.

Organizuotos 24 vasaros poilsio stovyklos. Pagal stovyklų kryptis dominuoja bendro pobūdžio stovyklos, kurių buvo organizuota 10, meninės/kūrybinės – 4, gamtotyrinės/ekologinės – 2, sportinės – 5, kraštotyrinės/istorinės – 3. Veiklas stovyklose organizavo 134 mokytojai ir 57 kiti asmenys (socialiniai pedagogai, mokytojo padėjėjai, kineziterapeutai, psichologai, socialiniai darbuotojai, savanoriai ir kt.). Iš bendro 808 stovyklose dalyvavusių vaikų skaičiaus 215 vaikų gyvena socialinę paramą gaunančiose šeimose.

Kūno kultūros ir sporto centro (toliau – Centras) sportinės veiklos organizavimas.

2023 metų pabaigoje Centre treniruotes pagal sporto šakas lankė: 60 irkluotojų (iš jų 16 merginų), 50 lengvaatlečiai (26), 21 kanupo sportininkų, 7 baidarių ir kanojų irkluotojai, 57 futbolininkai, 16 šaulių (3), 9 dziudo imtynininkai (1), 8 saviginos imtynininkai, 13 tinklininkų (13), 50 krepšininkų, 16 sunkiosios atletikos sportininkų (5).

Sporto rėmimo programos, projektai. Komisijos konkurso būdu atrinkti sporto projektai finansuojami iš Trakų rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Projektų finansavimo Trakų rajono savivaldybės biudžeto lėšomis konkurso tikslai:

1. Efektyviai panaudoti pinigines lėšas ugdant sveiką ir aktyvią visuomenę, propaguojant sveiką gyvenseną;
2. Sudaryti sąlygas rajono gyventojams dalyvauti sportinėje veikloje;
3. Populiarinti įvairaus amžiaus gyventojų: vaikų, jaunimo, suaugusiųjų ir senjorų sportą.

2023 m. finansuoti projektai apėmė įvairias amžiaus grupes nuo vaikų iki senjorų. Be šalyje populiariausių sporto šakų krepšinio, futbolo, tinklinio ir kt. buvo finansuoti projektai ir naujų, populiarijančių sporto šakų tokių kaip: Diskgolfo ar Crossfito.

Išvada. Siekiant pažangos svarbu:

1. Mažinti mokymosi atotrūkį tarp skirtingų mokinių grupių bei mažinti nepilnų klasių komplektų skaičių ir jungtinėse klasėse besimokančių 1–4 klasių mokinių dalį.
2. Didesnį dėmesį skirti pagrindinio ugdymo programos lietuvių kalbos ir literatūros ir matematikos mokymui.
3. Didinti švietimo pagalbos specialistų skaičių švietimo įstaigose.
4. Didesnį dėmesį skirti mokinių mokymosi veiksmingumo ir individualios pažangos stebėsenai.
5. Didinti aukštas kvalifikacines kategorijas įgijusių mokytojų skaičių ir stiprinti mokytojų įtraukiojo ugdymo, STEAM ir kultūrinio ugdymo kompetencijas.
6. Mažinti trūkstamas vietas darželiuose steigiant švietimo įstaigose papildomas priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo grupes, ypač vaikams nuo 1 iki 2 m.
7. Skatinti mokinius dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, olimpiadose, konkursuose.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Trakų rajono savivaldybės administracija, Vytauto g. 33, LT-21106 Trakai, Lietuva (2024-07-03 13:49:22)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2023 M. ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-07-03 Nr. P1E-383
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Šatevičius, Meras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-07-03 13:16:34 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-07-03 13:16:35 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-01-10 15:02:43–2025-01-09 15:02:43
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema (TRSA), DocLogix
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-07-03 13:16:41 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 14:55:20–2025-02-27 14:55:20
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2024-07-03 13:49:22)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2024-07-03 13:49:22 atspausdino Dalia Dzigenė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-